

Parlament Europejski: Czas na ambitniejszy budżet UE po 2027 roku

23 kwietnia 2025 r. Komisja Budżetowa Parlamentu Europejskiego przyjęła sprawozdanie wyznaczające wizję przyszłego wieloletniego budżetu Unii Europejskiej. Posłowie jasno wskazali: Europa potrzebuje bardziej ambitnych ram finansowych, które odpowiedzą na rosnące potrzeby obywateli i globalne wyzwania.

Nowe realia, nowe priorytety

Obecny pułap wydatków na poziomie 1% DNB UE-27 uznano za niewystarczający wobec licznych kryzysów – od wojny Rosji, przez zmiany klimatyczne, po pogłębiającą się lukę konkurencyjności. Posłowie wzywają do zwiększenia budżetu i lepszego dostosowania do rzeczywistych potrzeb Europy.

Odrzucenie modelu „jednego planu na kraj”

Komisja Budżetowa sprzeciwiła się pomysłowi kontynuacji centralistycznego modelu znanego z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Odporności. Parlament postuluje większą przejrzystość, udział władz lokalnych i silniejszą kontrolę demokratyczną nad wydatkami.

Inwestycje w przyszłość i bezpieczeństwo

W sprawozdaniu znalazły się wezwania do stworzenia nowego funduszu wspierającego konkurencyjność gospodarki UE poprzez inwestycje prywatne i publiczne. Podkreślono także konieczność zwiększenia nakładów na obronność, bez ograniczania środków na polityki społeczne i klimatyczne.

Budżet przejrzysty, elastyczny i sprawiedliwy

Europosłowie chcą uproszczenia procedur dla beneficjentów funduszy, ale bez rezygnacji z demokratycznej kontroli. Nowe WRF powinny zawierać mechanizmy elastycznego reagowania kryzysowego oraz jasne powiązanie dostępu do środków z poszanowaniem praworządności.

Wspólne pożyczki – tak, ale z nowymi źródłami dochodu

Parlament apeluje o rozdzielenie kosztów spłaty pożyczek NextGenerationEU od finansowania programów UE. Proponuje też wprowadzenie nowych źródeł dochodu, by sprostać przyszłym potrzebom wydatkowym.

Co dalej?

Oczekuje się, że Parlament zagłosuje nad sprawozdaniem w maju, przed przedstawieniem oficjalnego wniosku Komisji w lipcu. Będzie to kluczowy krok w kształtowaniu budżetu, który obowiązywać będzie od 2028 roku.